

Tiivistelmä

Iin Huhtaharju Wind Farm Oy hakee Oulunkaaren ympäristölautakunnalta yhteiskäsittelylupana maa-aineslain (MAL555/1981) ja valtioneuvoston asetuksen (926/2005) mukaista maa-aineslupaa ja ympäristönsuojelulain (527/2014) ja valtioneuvoston ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) mukaista ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottamiseen, kiviaineksen louhintaan ja murskaamiseen sekä tuotteiden välivarastoinnille.

Toiminta sijoittuu Iin kunnan Yli-Olhavan alueelle, noin 20 km keskustaajamasta pohjoiseen. Ottamisalueen pinta-ala on noin 5,2 ha ja koko suunnitelma-alueen 6,7 ha. Louhittavan kiviaineksen kokonaismäärä on 360 000 m³ltr, ja vuosittainen keskimääräinen otto on 180 000 m³ltr. Noin puolet louhitusta kalliokiviaineksestä käytetään ns. raakalouheena tarvittaessa rikotettuna sopivaan palakokoon. Murskausmäärä on keskimäärin 250 000 tonnia vuodessa. Yli-Olhavan kalliokiviaineksen ottamistoiminnalle haetaan lupaa vuoden 2029 loppuun saakka eli lupa-aika päättyy 31.12.2029. Toiminta on vaiheittaista ja sidottu tuulivoimapuiston rakentamisaikatauluun.

Suunnitelma-alue on vuokra-alue ja luvanhakijalla on sopimus maanomistajan kanssa alueen käytöstä, maa-aineksen otto-oikeuden luovuttamisesta sekä tarvittavien toimintalupien hakemisesta maa-ainesten ottamiseen. Kiinteistön omistaja on yksityinen. Alueet ovat tällä hetkellä metsätalouskäytössä. Suunniteltu ottamisalue sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan 1-3. vaihemaakuntakaavassa ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa lähelle tuulivoimaloiden alueeksi osoitettua aluetta (tv-1) ja otettavat kiviainekset tullaan käyttämään suoraan luvan hakijan suunnitteleman Yli-Olhavan tuulivoimapuiston maarakennustarpeisiin. Yli-Olhavan alueella on voimassa osayleiskaava, joka mahdollistaa 50 tuulivoimalan rakentamisen. Alueella ei ole asemakaavaa. Tuulivoimahankkeen suunnittelualue koostuu kahdesta osa-alueesta, joista toinen sijoittuu Yli-Olhavan ja Hyryn kylien väliselle alueelle ja yksi Yli-Olhavan kylän ja Oulun Yli-Iin kuntarajan väliselle alueelle. Tuulivoima puistoalueen pinta-ala yhteensä on noin 6600 hehtaaria. Kalliokiviaineksen ottamisen suunnitelma-alue sijoittuu läntisen puistoalueen sisälle eteläosaan. Toiminta on uutta eikä Yli-Olhavan Kestinkallion alueella ole ollut aiemmin kiviainesten ottoa.

Alueella ei ole pohjavesialueita tai suojelualueita. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue on Kynkäänharju (11139003), joka sijoittuu noin 5 kilometriä suunnitelma-alueesta etelään. Muut luokitellut pohjavesialueet sijaitsevat yli 5 kilometrin etäisyydellä. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituisen asumisen kiinteistöjä tai talousvesikaivoja. Suunnittelualueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia. Ottamistoimintaa lähin asuinrakennus sijoittuu noin 1,8 km etäisyydelle suunnittelualueesta lounaaseen.

Louhinta tapahtuu räjäyttämällä suoritettavana pengerlouhintana. Toiminnan vaikutuksia vesistöihin vähennetään käyttämällä emulsioräjähdettä, joka ei ole vesiliukoista, jolloin louhinnan typpipäästöt jäävät vähäisemmiksi. Veden mukana kulkeutuva hieno kiviaines on partikkelikooltaan suurta ja laskeutuu joko louhoksen pohjalle tai selkeytysaltaaseen ennen vesien johtamista ympäristöön.

Alueen ulkopuolisten pintavesien valuminen suoraan louhokseen voidaan estää louhoksen ympärille tehtävillä alueen pintamaista tehtävillä suojuvalleilla. Maanpinnan taso on suunnitelma-alueen ottamisalueella noin tasolla +51,9...+57,1 (N2000) ja suunnitelman mukainen alin ottotaso +41,2 (N2000). Louhokseen kertyneet vedet pumpataan louhoksesta laskeutusaltaaseen ja siitä edelleen laskuojaan, josta vedet

johdetaan edelleen Vuosiojan suuntaan. Laskeutusallas louhitaan tai louhosta käytetään pintavesien laskeutukseen. Laskeutusallasta voidaan mahdollisesti käyttää myös louhoksen purkuvesimäärän tasaamiseen. Purkuveden virtaaman ei tulisi olla yli 10 % Vuosiojan virtaamasta, jotta vesistövaikutukset eivät kasva.

Räjähteitä ei varastoida työmaalla, vaan ne tuodaan alueelle jokaista räjäytystä varten. Toiminnassa syntyvät jätteet kerätään toimitettavaksi asianmukaiseen käsittelyyn. Kaikki kemikaalit varastoidaan lukituissa varastoissa tai polttoaineet lukituissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu laponestolla ja ylitäytönestimellä. Varastossa nestemäiset kemikaalit sijoitetaan valuma-altaisiin. Kaikissa kemikaalipakkauksissa on asianmukaiset merkinnät. Kemikaalit säilytetään lukituissa varastoissa. Työkoneet pysäköidään yöksi tukitoiminta-alueelle, joka on murskeesta tasattu tiivis kenttä. Tankkauspaikka suojataan asianmukaisella rakenteella vuotojen ja läikkymisten varalta. Kiviaineksen kuormauksessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä pintamaiden välivarastoinnissa käytettävät koneet käyttävät kevyttä polttoöljyä, joka varastoidaan alueella kaksoisvaippasäiliöissä.

Kaikki alueen käyttökelpoinen kiviaines hyödynnetään eli toiminnassa ei synny sivukiveä. Kannot ja hakkuutähteet haketetaan paikan päällä tai toimitetaan suoraan muualle hyödynnettäväksi. Välivarastoitu pintamaa hyödynnetään kokonaisuudessaan alueen muotoilussa ja maisemoinnissa ottamisen päätyttyä.

Melua vähennetään käyttämällä nykyaikaista konekalustoa ja sijoittamalla murskauslaitos louhoksen suojaan louhoksen laajentuessa. Tärinä- ja ilmanpainevaikutuksia pienennetään huolellisella louhinnan suunnittelulla. Hankealueella ei toteuteta tärinä- tai melumittauksia, koska ottamisalue sijoittuu metsäiselle alueelle ja lähimpään asutukseen on matkaa noin 1,8 km. Kohteessa ei nähdä tarpeelliseksi toteuttaa pohjavesitarkkailua, koska kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Ennen toiminnan alkua ja toiminnan ajalle on esitetty vesistötarkkailu Vuosiojasta hankealueen ylä- ja alapuolelta ja toiminnan aloittamisen jälkeen selkeytysaltaasta tai muusta alueelta poisjohdettavasta vedestä.

Louhinnan aikaisen kuivatuksen pumppauksen lopettamisen jälkeen louhokseen syntyy louhoslampi. Toiminnan päätyttyä laskeutusallas puretaan ja ennallistetaan ojaksi. Louhosalueen ympärille alueen pintamaista rakennetut suojavallit käytetään louhoksen reuna-alueiden ennallistamiseen. Louhoksen reunat luiskataan 1:3 suhteella tasolle +49,00 (N2000). Toiminnan jälkeen louhosalueen ympäristö jälkihoidetaan (siistiminen, muotoilu/maisemointi, kasvit). Alueelle pääsy voidaan estää rakentamalla kivistä kulkuesteet ajoväylille. Myös tukitoiminta-alueet ja murskaus- ja varastoalueet jälkihoidetaan ja maisemoidaan vastaavasti.